Gemeente Gouda

raadsmemo

aan	de gemeenteraad
onderwerp	Memo Cijfers Toerisme 2025
van	het college van burgemeester en wethouders
datum	10 november 2026
zaaknummer	1745275

memo

Samenvatting

De gemeenteraad wordt jaarlijks geïnformeerd door het college over cijfers die als KPI's zijn vastgesteld voor de toerisme strategie (2020). De cijfers over 2025 geven inzicht in de ontwikkeling van de bekendheid van Gouda, de bezoekersaantallen, de bestedingen en het meerdaagse verblijf. De ontwikkeling van toerisme staat niet op zichzelf. Bezoekers dragen onder andere bij aan de lokale economie en de belangstelling voor het culturele aanbod en erfgoed van de stad. Tegelijkertijd vraagt de aanwezigheid van bezoekers om aandacht voor de balans[1] tussen gastvrijheid, het gebruik van de binnenstad en de leefbaarheid voor inwoners.

In 2025 is daarom onder meer ingezet op de spreiding van bezoekers, de informatievoorziening en gerichte marketing en communicatie als begin van bestemmingsmanagement[2].

Doel

In dit memo informeert het college de raad over de stand van zaken van de drie doelstellingen die ten grondslag liggen aan de toeristische koers van Gouda: het verhogen van de bekendheid, het stimuleren van de omzet in de binnenstad en het vergroten van het meerdaags verblijf.
De indicatoren die worden verzameld zijn gebaseerd op onderzoek van NBTC Toeristisch Bezoek aan Steden (NBTC, Toeristisch bezoek aan Steden, 2025) HOSTA rapport van Horwarth HTL (HTL, 2025), CBS (CBS, 2025) en eigen verzamelde cijfers van de VVV en ondernemers. In de bijlage wordt per indicator de bron weergegeven.

Bekendheid

De bekendheid van Gouda is de afgelopen jaren toegenomen. Vooral de zichtbaarheid via online kanalen zoals Instagram en Facebook is gegroeid en ligt boven de gestelde doelstelling. Daarnaast is er een verschuiving zichtbaar van offline naar online free publicity. Dit sluit aan bij de ontwikkeling waarbij bezoekers zich steeds vaker online oriënteren.

De vijf grootste attracties (Museum Gouda, Gouda Cheese Experience, Cinema Gouda, Goudse Schouwburg, Sint- Janskerk) in Gouda ontvingen in 2025 samen circa 559.580 bezoekers.
Ook het aantal bezoekers aan de VVV stijgt. Dit laat zien dat fysieke informatievoorziening en persoonlijk contact naast digitale kanalen relevant blijven. De wisselwerking met de museumbezoekers voor de Waag draagt bij aan de gastvrije ontvangst voor bezoekers.

In de marketing en communicatie is ingezet op doelgroepen met potentie voor een langer verblijf of hogere bestedingen, zoals cultuurtoeristen. Campagnes zoals *Puur Genieten* sluiten aan bij bezoekers die geïnteresseerd zijn in cultuur, sfeer en beleving.

---

[1] De situatie waarin de druk van toerisme en recreatie in evenwicht is met de draagkracht van een bestemming, zodat toerisme verantwoord en duurzaam kan plaatsvind (NBTC, 2026)
[2] Een integrale aanpak die toerisme omvat en verder gaat om te verbinden met andere beleidsterreinen zoals ruimtelijke ordening, natuurbeheer, mobiliteit, leefbaarheid en economie. Het is een aanpak om de ontwikkeling van toerisme te sturen zodat het de samenleving ten goede komt. (NBTC, 2026)

Daarbij gaat het niet alleen om het aantal bezoekers, maar ook om hun interesses, verblijfsduur en bestedingen.

Bestedingen
De gemiddelde bestedingen per bezoeker bedroegen in 2025 € 48,90. Daarvan werd gemiddeld € 21,30 besteed aan horeca en € 16,70 aan winkels. Deze uitgaven geven inzicht in de economische bijdrage van bezoekers aan de stad, onder meer bij lokale horeca en detailhandel. De ontwikkeling van de bestedingen is daarmee een relevante indicator naast de bezoekersaantallen.

Meerdaags verblijf
In 2025 ontving Gouda circa 80.257 hotelgasten. De gemiddelde hotelbezetting bedroeg 70%. Hoewel het aantal hotelgasten is afgenomen, is de gemiddelde kamerbezetting gestegen. Dit lijkt tegenstrijdig, maar de bezettingsgraad wordt berekend op basis van het aantal bezette kamers en niet het aantal personen per kamer. Een kamer kan immers door één of meerdere personen worden bezet. Een mogelijke verklaring kan een verandering in de samenstelling of het reisdoel van de hotelgasten zijn, waardoor relatief vaker kamers door één persoon worden geboekt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zakelijk bezoek en de toename van single vakanties.

Het stimuleren van meerdaags verblijf blijft een aandachtspunt. Bezoekers die overnachten, hebben meer tijd om het culturele aanbod, de horeca en winkels van Gouda en de omgeving te bezoeken. Dit biedt kansen voor lokale ondernemers en voor een bredere kennismaking met de stad.

Inzet op de balans tussen bezoekers en stad
De ontwikkeling van de vrijetijdseconomie vraagt aandacht voor zowel de economische betekenis van bezoekers als de kwaliteit van de stad voor inwoners. Het culturele erfgoed, de historische binnenstad en het aanbod van horeca, winkels en evenementen zijn van betekenis voor zowel bezoekers als inwoners. Tegelijkertijd vraagt het gebruik van de binnenstad om aandacht voor de spreiding van bezoekers en de leefbaarheid.

In 2025 is een start gemaakt met verschillende activiteiten die hieraan bijdragen. De voorbereiding van het project wayfinding richt zich op de routing en informatievoorziening in de stad, met als doel bezoekers beter hun weg te laten vinden en de mogelijkheden voor spreiding te verbeteren. Ook is ingezet op gerichte marketing en communicatie, met aandacht voor doelgroepen die geïnteresseerd zijn in cultuur en erfgoed en mogelijk langer in Gouda verblijven.

De verdere uitwerking en uitvoering van deze activiteiten vindt grotendeels plaats in 2026. Daarmee wordt verder gewerkt aan een benadering waarin de economische kansen van bezoekers en de kwaliteit van de stad voor inwoners in samenhang worden bekeken.

In 2027 vindt een evaluatie van het huidige beleid plaats. Daarbij worden de verschillende beleidsdoelen en de mate waarin deze zijn gerealiseerd, onderzocht. Ook wordt gekeken naar de inzet van middelen in relatie tot de behaalde resultaten. De uitkomsten van deze evaluatie vormen input voor het bepalen van een nieuwe koers.

Bijlagen(n): Monitor Toerisme 2025